

AVRUPA KONSEYİ BAKANLAR KOMİTESİ

İDARİ KONULARDA GEÇİCİ MAHKEME KORUMASINA İLİŞKİN¹

ÜYE DEVLETLERE YÖNELİK BAKANLAR KOMİTESİ

R (89) 8 SAYILI TAVSİYE KARARI

(13 Eylül 1989 Çarşamba tarihinde Delegeler Komitesinin 428. toplantısında Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilmiştir)

Unofficial translation to Turkish: Recommendation No. R(89)8 of the Committee of Ministers to member States on provisional court protection in administrative matters (Adopted by the Committee of Ministers on 13 September 1989 at the 428th meeting of the Ministers' Deputies)

Text originated by, and used with the permission of, the Council of Europe. This unofficial translation is published by arrangement with the Council of Europe and with financial support of the European Union within the EU-CoE Joint Project on Improving the Effectiveness of the Administrative Judiciary and Strengthening the Institutional Capacity of Council of State, but under the sole responsibility of the translator.

Bu yayının orijinali Avrupa Konseyi tarafından hazırlanmış ve Konseyin izniyle kullanılmıştır. Bu resmî olmayan çeviri, Avrupa Konseyinin düzenlemesiyle basılmış olup, "İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi" AB-AK Ortak Projesi kapsamında, Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. Çevirmenin yegâne sorumluluğu altındadır.

Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi Tüzüğü'nün 15.b Maddesinin koşulları uyarınca,

Avrupa Konseyinin amacının, üyeleri arasında daha büyük bir birlik sağlamak olduğunu dikkate alarak;

İdari makamların birçok alanda faal olduğunu ve faaliyetlerinin bireysel hakları, özgürlükleri ve çıkarları etkileme olasılığı olduğunu dikkate alarak;

İtiraz edilen veya itiraz edilmek üzere olan idari işlemlerin tam olarak derhâl yerine getirilmesinin, belirli koşullar altında, adil olma adına mümkün olduğunca kaçınılması gereken bir tarzda, kişilerin çıkarlarına onarılamaz şekilde zarar verebileceği dikkate alınarak;

Etkili idari işleme duyulan ihtiyacı göz ardı etmeden, gerektiği durumlarda, mahkemeler tarafından geçici korumanın güvence altına alınmasının arzu edildiğini dikkate alarak;

(77) 31 sayılı Karar'da belirtilen idari makamların işlemleri ile ilgili olarak bireyin korunmasına ilişkin genel ilkeler ile R (80) 2 Sayılı Tavsiye Kararı'nda yer alan idari makamlar tarafından takdir yetkilerinin kullanılmasına ilişkin ilkeleri hatırlatarak;

Üye devletlerin hükümetlerine, kanun ve uygulamalarında bu tavsiye kararında belirtilen ilkelere göre hareket etmelerini tavsiye eder.

1. Bu tavsiye kararı kabul edildiğinde, Danimarka Temsilcisi, Bakan Vekillerinin toplantılarına ilişkin Usul Kurallarının 10.2.c Maddesini uygulayarak, hükûmetinin buna uyma ya da uymama hakkını saklı tutmuştur.

Kırk yıl
Avrupa Konseyi

Giriş

İdari işlemlere karşı geçici mahkeme koruması için aşağıdaki ilkeler geçerlidir.

Bir sonraki fıkraya hâle getirmeksizin, “idari işlem” terimi, idari makamların işlemleriyle ilgili olarak bireyin korunmasına ilişkin (77) 31 sayılı Karar uyarınca, kamu otoritesinin kullanılmasında alınan ve kişilerin haklarını, özgürlüklerini veya çıkarlarını doğrudan etkileyecek bir yapıya sahip olan herhangi bir bireysel önlem veya karar anlamına gelmektedir.

İdari düzenleyici işlemlere karşı mahkemede itiraz etmenin mümkün olduğu yasal sistemlerde, idari düzenleyici işlemlere karşı geçici koruma için aşağıdaki ilkeler de ayrıca geçerlidir.

İlkeler

I

Bir mahkemeye idari bir işleme karşı itirazda bulunulduğunda ve mahkeme henüz kararını açıklamadığında, başvuru sahibi, aynı mahkemeden veya başka bir yetkili mahkemeden idari işleme karşı geçici koruma önlemleri almasını isteyebilir.

İlgili kişi, acil durumda veya yapılmış olması tek başına işlemi askıya alma etkisine sahip olmayan idari bir şikâyetin idari işleme karşı yapıldığı ancak henüz karar verilmediği hâllerde, birinci fıkra uyarınca işleme itiraz etmeden önce, yetkili bir mahkemeden geçici koruma tedbirleri almasını isteme hakkına sahiptir olacaktır.

II

Başvuru sahibine geçici koruma sağlanıp sağlanmayacağına karar verirken, mahkeme, tüm ilgili etkenleri ve çıkarları dikkate alır. Geçici koruma tedbirleri, özellikle, eğer idari işlemin yerine getirilmesinin ancak güçlükle düzeltilebilecek ciddi bir hasara yol açma ihtimali varsa ve bu işlemin geçerliliği aleyhine ilk bakışta görülebilir bir durum söz konusu ise verilebilir.

III

Yetkili mahkeme tarafından verilen geçici koruma tedbirleri; idari işlemin yürütülmesinin tamamen veya kısmen askıya alınması, idari işlemin alındığı tarihte veya daha sonraki herhangi bir zamanda var olan durumun tamamen veya kısmen eski hâline getirilmesinin emredilmesi ve mahkemenin yetkileri uyarınca idareye uygun herhangi bir yükümlülüğün getirilmesi şekillerinde olabilir.

Geçici koruma tedbirleri, mahkemenin uygun gördüğü bir süre için verilecektir. Bunlar, belirli koşullara tabi olabilirler. Revize edilmeleri mümkündür.

Geçici koruma tedbirleri, hiçbir şekilde, idari işleme karşı yapılan itiraza bakan mahkeme tarafından alınacak karar için ön yargı teşkil etmez.

IV

Mahkeme önünde yapılan işlemler hızlı olacaktır.

Acil durumlar dışında, prosedür çekişmeli olacak ve ilgili üçüncü kişilerin erişimine izin verilecektir.

İlgili kişilerin, acil durumlarda, geçici koruma veren mahkeme önünde dinlenilemediği hâllerde, konunun, önceki fıkraya uygun bir usul uyarınca, kısa bir süre içinde, yeniden incelenmesi istenebilecektir.

Bu belgenin çevirisi, *İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi* projesi kapsamında Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortak finanse edilmiştir.

Translation is co-funded by the European Union, the Council of Europe and the Republic of Turkey under the Project on *Improving the Effectiveness of the Administrative Judiciary and Strengthening the Institutional Capacity of Council of State*.

I 23 957